

Tuntosarvi

Suomen Kuurosokeat ry:n järjestö- ja jäsenlehti

4/2024

Iloa elämään opaskoirasta

Viittomakielinen syli

Sisältö

Pääkirjoitus: Avoimet ovet lähestyvät.....	3
Kokemuksia opaskoiran kanssa	4
Opaskoirapäivä	9
Runo: Lepakkoluola.....	10
Lepakkoluolan esittely	11
Sarjakuva.....	12
Parakeilacup jatkui Hämeenlinnassa.....	12
Kai Leinosen kiitokset.....	13
Viittomakielinen syli - väitöskirjan koskettavat sanat.....	14
Puheenjohtajan palsta.....	16
Kolumni: Mukana jääraveissa	18
Kuurojen kulttuuripäivät Helsingissä.....	20
Tuntosarvi 50 vuotta.....	21
Ilmoitukset.....	22

Etukansi: Opaskoira Kreetta seuraamassa maailman menoa. Kuva: Anne Metsäpuro.

Takakansi: Voit tukea toimintaamme monin tavoin. Kuvat: Suomen Kuurosokeat ry:n kuva-arkisto.

Tuntosarvi

50. vuosikerta
ISSN 2490-1695

Julkaisija

Suomen Kuurosokeat ry

Levikki

500

Toimitus

Päätoimittaja ja taitto Anne Metsäpuro
Sisällöntuottaja Jaakko Evonen
p. 040 753 2026
viestinta@kuurosokeat.fi

Vuosikerran hinta

Vuosikerta 30 euroa. Suomen Kuurosokeat ry:n jäsenille ilmainen. Yhdeksän numeroa vuodessa printtilehtenä, piste-
kirjoituksella, Daisy-äänilehtenä, sähköisenä Luetus-ohjelmassa ja pdf-näköislehtenä verkossa.

Mainosten hinnat

puoli sivua 140 euroa
2 x 1/2 palstaa 70 euroa
1 palsta 60 euroa
1/2 palstaa 35 euroa
1/4 palsta 20 euroa

Tilaukset ja osoitteenmuutokset

Suomen Kuurosokeat ry,
Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.
s-posti:
osoitteenmuutos@kuurosokeat.fi

Toimiston aukioloaika

ma-pe klo 9.00–15.00

Painopaikka

Viestipaino Oy, Tampere

Toimituksella on oikeus käyttää lehden juttuja yhdistyksen internet-sivuilla
www.kuurosokeat.fi.

Pääkirjoitus: Avoimet ovet lähestyvät

Kuurosokeiden Toimintakeskuksella järjestetään avoimien ovien tapahtuma 19.6. klo 13-17. Samalla juhlimme 40-vuotiaasta Kuurosokeiden Toimintakeskusta.

Suosittelen tulemaan päärakennukselle ajoissa. Päivän ohjelma alkaa toiminnanjohtaja **Risto Hoikkasen** tervetuliaissanoilla. Sen jälkeen pidän lyhyen alustuksen aiheesta "Kuka oli **Frans Leijon**?". Seuraavaksi vuorossa on **Outi Ahonen**, joka esittelee kirjan "Mestari Frans". Kirjan on kirjoittanut **Anita Hellöre** ruotsiksi ja nyt se suomennetaan. Anita on etänä mukana tapahtumassa. Kirjan käännöksen toivotaan valmistuvan kesäkuun juhlapäivään mennessä.

Frans Leijonin osuuden jälkeen on vapaata kiertelyä eri toimintoja esittelevissä pisteissä. Päärakennukselta saat kahvilipun sekä kartan mukaasi ja siihen sisältyy pieni, mukava yllätys. Alueelta löytyvät mm. kuntoutus, kommunikaatiopalvelut, ICT-palvelut, aluepalvelut, kurssitoiminta, asumispalvelut ja kotipolku. Aistipuutarhassa on myynnissä lettuja ja makkaraa.

Tontiltamme löydät myös **Rauli Jalon** muistonäyttelyn, pistekirjoituksen esittelyä ja käsityömyymälän. Voit tutustua näkövammaisten lautapeleihin ja vierekkäin ajettavaan tandempyörään.

Kello 15.30 on haastattelu, jossa ovat mukana **Mauno Kungas**, **Ari Käätä** ja **Pentti Pietiläinen**. He muistelevat Toimintakeskuksen alkuaikoja.

Kansainvälinen kuurosokeiden päivä

Kansainvälistä kuurosokeiden päivää vietetään 27.6. joka on Helen Kellerin syntymäpäivä. Yhdistys juhlii päivää etukäteen ja samalla nostamme esiin suomalaisia, merkittäviä kuurosokeita. Frans Leijon on tänä vuonna esillä monella tavalla. Teatteri Totin näytelmä Fransista nostaa tämän merkittävän henkilön elämää näytelmän keinoin.

Fransista on kirjoitettu kirjoja. Anita Hellören kirja kertoo Fransin elämästä laajasti ja lämpimästi. Ester Staden kirjoittama kirja Fransista vuodelta 1932 otettiin uusintapainos.

Kommunikaatiopalveluiden webinaari Fransista on huhtikuun alussa.

Meillä on Suomessa useita, merkittäviä kuurosokeita, joita voimme hyvinkin juhliä Helen Kellerin rinnalla. Mielestäni on tärkeää nostaa esille meidän suomalaisia, taitavia kuulonäkövammaisia ihmisiä.

Anne Metsäpuro

Päätoimittaja ■

Kokemuksia opaskoiran kanssa

Teksti: Riku Virtanen

Kuvat: Riku Virtasen kuva-arkisto

Minulla on ollut kaksi opaskoiraa, **Kille** ja **Aatu**. Nämä kaksi opasta ovat opastamisen lisäksi antaneet paljon kokemuksia opaskoiran käytöstä.

Tampereen yliopistollinen sairaala TAYS antoi minulle vuonna 2006 maksusitoumuksen koiran hankkimiseksi. Silloin kaikki opaskoirat tulivat Opaskoirakoululta Vantaalta. Myöhemmin Suomessa on aloittanut kaksi muutaakin opaskoiria kouluttavaa tuottajaa.

Sopivan koiran etsiminen

Maksusitoumuksen jälkeen kesti viisi vuotta löytää sopiva koira. Kun se löytyi, oli vielä tiellä Opaskoirakoulun johtajan epäröinti. Hän oli epävarma, voiko koiran antaa sellaiselle näkövammaiselle, joka ei pärjää kommunikaatiossa pelkän puheen varassa. Tuolloin minulla oli yksi implantti, ja kommunikaationi oli vahvasti viittomakielen tulkin varassa. Lopulta asia eteni niin, että koirani kouluttaja kävi Hollannissa saamassa ohjeita. Siellä on koulutettu opaskoiria kuurosokeille jo pidempään.

Joka vuosi Opaskoirakoululle syntyy kymmeniä pentuja. Niistä osa läpäisee soveltuvuuskokeet. Paras narttu

ja uros käytetään siitoskoirina, joiden tehtävänä on tuottaa lisää pentuja. Ensimmäinen oppaani Kille oli aikoinaan vuoden paras uros. Sen jälkeläisiä on Suomen lisäksi ainakin Japanissa.

Kille aloitti kanssani samalla viikolla, kun täytin 30 vuotta. Se kävi monta kertaa kanssani monien järjestöjen kokouksissa. Sitä kehuttiin poikkeuksellisen rauhalliseksi oppaaksi. Kille palveli yhdeksän vuotta.

Vaikka Kille oli vahva koira, oli sille jo tullut eläkeiän lähestyessä selkävaivoja. Niiden vuoksi eläinlääkäri suosittelee eläkkeelle jäämistä jo vuonna 2019, mutta sattuma puuttui peiliin. Killen eläkeikä koitti maaliskuussa 2020. Koronavirus levisi tuolloin, ja pääministeri Marinin julistettua poikkeusolot, Suomi sulkeutui. Opaskoirakoulu lykkäsi koiran vaihtoa, ja lopulta Kille lähti eläkkeelle toukokuun viimeisenä perjantaina, kun koirakoulun auto saapui hakemaan sitä.

Opas Aatu astuu palvelukseen

Musta labradoriopas Aatu astui Killen saappaisiin kesäkuun ensimmäisenä päivänä 2020. Suomi oli juuri auennut

maaliskuusta toukokuulle kestäneestä koronasulusta. Aatun isoisä on ensimmäinen oppaani Kille. Aatun kotiutus toteutui tiukkojen koronarajoitusten keskellä. Kyseinen viikko oli mitä ihanteellisintä ulkona kävelyyn, sillä joka päivä oli hellesää. Aurinko paistoi siniseltä taivaalta.

Samoin kuin Kille, on Aatu rauhallinen ja kiltti koira. Vaikka ihmisten kanssa molemmat ovat rauhallisia, on niillä yksi suuri ero. Killelle hankin vahvimpia köysileluja, mitä eläintarvikekaupasta löytää. Killellä oli valtava puruvoima; jopa kaupan paksuin köysilelu hajosi palasiksi. Sen sijaan Aatulle hankitut ensimmäiset pikkulelut ovat yhä vuosien kuluttua ehjiä. Se leikkii

niillä yhä, kun taas Killellä vastaavat lelut olisivat selvinneet vain muutamana minuutina.

Aatu on herkkä koira. Tämä näkyy monella tavalla. Yksi hauska seikka oli, että se oli alussa arka koville äänille. Esimerkiksi Aatu sai paniikkikohtauksen, kun kotonani alkoi palohälytys. Muistakin kovista äänistä koira hakeutui kiireesti piiloon. Nyttämmin Aatu on tottunut kovaan meteliin, eikä välitä pamauksista.

Koira mukaan opastustilanteisiin

Liikun monia vuosia valkoisen kepin ja ihmisoppaiden avulla. Kun Kille tuli vuonna 2011, monet ihmisoppaat

Riku opaskoira Killen kanssa.

ihmettelivät, miten heidän pitäisi nyt opastaa. Kille oli niin taitava opas, että useimmiten annoin sen opastaa, vaikka vierellä olisi kulkenut opastustoinen ihminen. Koira oli vasemmalla puolellani ja mukanani oleva henkilö oikealla. Aatun kanssa olen tätä pyrkinyt myös toteuttamaan, vaikka se ei aina seuraakaan esimerkiksi kaupassa edellä kävelevää henkilöä.

Kun sain Aatun, alkoivat kotiutusviikon jälkeen yhteiset lenkit koiran kanssa ilman takana kulkevaa ihmistä. Muutamaa viikkoa myöhemmin heinäkuussa olin aamuvarhaisella kävelemässä Aurajoen rantaa pitkin yliopistolle. Käännyin kadulle, joka johtaa Turun tuomiokirkolle. Nuori Aatu opasti hienosti työmaa-aitojen väliin. Itse en huomannut mitään ennen kuin koira hyppäsi jonkin yli. Minä putoisin kadussa olevaan metrin syvyiseen työmaamonttuun. Vaikka jalkani kipeytyi muutamaksi viikoksi, otti luottamuksen palautuminen oman aikansa. Ehkä koira otti opikseen, sillä tuon jälkeen se on kiertänyt montut kaduilla.

Nyt yli kolmen vuoden jälkeen Aatun kanssa kävelleenä voin todeta, että sillä on yksi ominaisuus. Opaskoiran käyttäjiltä kuulee välillä juttuja, että kun käyttäjä on eksynyt, osaa koira tuoda hänet kotiin. Aatun kanssa on tilanne toinen: olemme useita kertoja harhailleet Turun yliopistokampuksen katuja, ja vaikka eksyminen tapahtuisi lähellä kotitaloani, ei Aatu osaa kotiin. Tätä ei sattunut Killen kanssa.

Eksymistilanteessa joudun siis kävelemään, kunnes löydän jonkun ihmisen, jolta kysyä missä on oikea suunta. Joskus kyse on alle sadasta metristä, kun Aatu on tuonut minut naapuritalon etuovelle. Olenkin pyrkinyt koiran kanssa käyttämään vain reittejä, joilla tiedän koko ajan, missä olemme menossa.

Noutajia ja uintia

Labradorinnoutajat ovat pienriistan metsästäjille hyvä valinta. Ne soveltuvat veteen pudonneiden lintujen hakemiseen. Opaskoirana aiemmin yleinen saksanpaimenkoira on korvattu labradorinnoutajalla. Lemmikkinä olevat labradorit usein pitävät leikeistä, joissa keppejä heitetään ja koira noutaa ne. Opaskoirille taas opetetaan, että heitettävien asioiden perään ei saa lähteä. Niinpä minä sain neuvon kouluttajalta, että ei saa heittää mitään ja pyytää koiraä sitä noutamaan.

Toinen lintukoirille tavallinen asia on uinti. Kille lähti muutaman kerran vanhempieni soutuveneeseen perään uimalla, kun he kävivät kalaverkoilla. Turkin kuivuminen kestää tunteja, joten märkää koiraä on hankala ottaa autossa etupenkin jalkatilaan. Killen kanssa vietetyt vuodet olivat siis opettavaisia. Olen Aatun kanssa pyrkinyt hillitsemään sen uintiharrastusta.

Puruluuta ja ruokatilanteita

Saatuani Killen ei minulla ollut kokemusta koirista. Koiran luovutuksen yhteydessä kerrottiin, ettei sille saa

Opaskoira Aatu leikkii syksyisten lehtien seassa.

antaa purukumia, suklaata tai joulu-kinkkua. Minulle oli yllätys, ettei opaskoiralle myöskään suositella annettavaksi keitettyjä luita.

Kerran pyykkituvalla käydessäni oli Kille nauttinut ihmisille tarkoitettun kanaruoan luineen. Vein koiran varmuuden vuoksi tarkastettavaksi eläinlääkäriin. Tarkastus oli hyvä, koska koiran vatsaan oli mennyt pieniä kanan luita. Onneksi myynnissä on koirille tarkoitettuja puruluita, jotka ovat turvallisia.

Aatun ruoka koostuu kuivaruokavalmisteista, joihin sekoitan vettä ennen Aatulle antamista. Eri koiranruoat on luokiteltu niiden sisältämien, koiralle hyödyllisten ja vähemmän hyödyllisten ruokien määrien mukaan.

Monet niin sanotut markettiruoat, joita saa ruokakaupoista, sisältävät suuria määriä viljaa, maissia, bataattia ja muita aineksia, jotka ovat enemmän vatsantäytettä. Vertailun vuoksi: voisihan ihmisellekin tarjota pelkkää pastaa, riisiä, perunaa ja maissia, ja sen kaverina vain muutama gramma kalaa tai lihaa. Hyvissä koiranruokatuotteissa on suuri prosentti lihaa tai kalaa. Sellaisia ei saa marketeista.

Kommelluksia koiran kanssa

Ennen opaskoiran tuloa minulle kävi muutaman kerran niin, että lähdin asunnostani ilman valkoista keppiä. Vasta käytävällä ulko-ovelle mennessäni huomasin, että jotain puuttuu. Koiran olen muistanut paremmin.

Yhden kerran on kuitenkin koira nolosti unohtunut. Kesällä 2023 osallistuin Maailman kuurosokeiden liiton hallituksen kokoukseen Belgiassa. Olin sopinut hakevani Aatun hoitoperheeltä lentokentällä, kun palaan. Saavuttuani minulla ei ollut kirjattua matkatavaraa, sillä lentoyhtiö oli kadottanut ne. Kentän henkilökunta toi minut suoraan tuloaulaan eri reittiä kuin laukkujen kanssa tulevat matkustajat. Minulle tuli ajatuskatkos, ja Aatu unohtui lentokentälle.

Opaskoira Kille

Kuivanappeja salaatisa ja shakkipelejä

Killen saatuani oli opaskoiria muuttamalla kuurosokealla Suomessa. Heistä olin tavannut kaksi jo 1990-luvulla. Tapasin rovasti **Ari Suutarlan** 1990-luvun puolivälissä hänen kesäasunnollaan, ja käyntini tavoitteena oli saada lisää tietoa opaskoirista. Tuo käynti aloitti yli 25 vuotta jatkuneen ystävyuden, jonka aikana kävin vuosittain tapaamassa edesmennyttä rovastia hänen luonaan Hämeenkyrössä ja Helsingissä. Suutarlalla itsellään oli useita opaskoiria. Hän julkaisi "Betty ja minä" -teoksen, joka kertoo hänen kokemuksistaan koiransa kanssa.

Suutarlan huumorista kertoo, että olimme kerran syömässä Tuusulassa, Majatalo Onnelassa. Keskustelimme koiranruokanapeista. Ruoaksi oli salaattia, ja keskustelun aikana ihmettelin, miksi salaatisani oli suussa rouskuva pala. Kun olin syönyt suuni puhtaaksi, kysyin Suutarlalta, laittoiko hän taskustaan kaivamansa koiran kuiva-ruokanapin minun ruokaani. Suutarla vastasi, että kyllä laittoi. Hän kysyi vielä, että oliko se hyvää?

Melko pian Suutarlan tapaamisen jälkeen tutustuin shakkikisoissa toiseen opaskoiran käyttäjään, **Kauko Ronkaiseen**. Hänen koiransa oli mukana monissa shakkikisoissa ja shakkikerhon tapahtumissa 2000-luvun alussa.

Useimmat kuurosokeat opaskoiran käyttäjät kuulevat kouluttajan puheen. Nytemmin opaskoiria on noin kymmenellä kuurosokealla Suomessa. Tällä hetkellä Suomen Kuurosokeat ry:n hallituksessa olevilla **Timo Lehtosella** ja **Marita Vainiolla** on opaskoira.

Viime aikoina Aatun terveys on oikuttellut. Aatu jäi tammikuun alussa sairaslomalle, joka aluksi kesti kuukauden. Diagnoosi puuttuu yhä. Vaivan

oire on jalkojen pettäminen koiran alta. Sitä on hoidettu lääkkeillä ja fysioterapialla. Eläinlääkäri on toiveikas, että koira kuntoutuu työkuuntoon jossain vaiheessa.

Lopulta sain helmikuun lopussa tiedon, että Aatu ei palaa työkoiraksi. Hänet yritetään kuntouttaa kotikoiraksi. Nyt olen ilman opaskoiraa, mutta toivon saavani uuden pian. ■

Opaskoirapäivä

Kansainvälistä opaskoirapäivää vietetään 24.4. muistuttamaan opaskoiran tärkeästä tehtävästä käyttäjänsä arjessa.

Opaskoirayhdistys muistuttaakin, että opaskoira on enemmän kuin apuväline. Se on monipuolinen reittien havainnollistaja, harrastuksien mahdollistaja sekä toimintakyvyn edistäjä. Opaskoiran kanssa näkövammaisella ihmisellä on mahdollisuus toimia itsenäisesti tutussa ja vieraammassakin ympäristössä.

Hyvää opaskoirapäivää kaikille nelijalkaisille opasystävälle! ■

Opaskoirakoulu antaa tukea ja koulutusta opaskoiran käyttöön.

Runo: Lepakkoluola

Sade surua soi
jää jäljelle jää,
kivi kiertää kehää,
ketju kalisee,
punkkarin nahkatakkin pelotteena hakaneulat, rintamerkit,
katsovat kohti diskohileitä, diinareita
Diinarit ja punkkarit nuoruuden valtataisteluissa Lepakkoluolan
syrjäkulmilla.

Nuorisokulttuurien välienselvittelyt,
voimia veivät,
vauhdilla vyöryivät.
Nuoruus kipeää, rajua, iskevää – ihanaa.

Lepakkoluolan aika,
musiikin mannaa,
bändien loistoa,
Radio-Cityn alkuaikoja,
pioneerihenkeä paikallisradiossa.

Lepakkoluolan loppu
puskutraktorin tuhoama
nuorison vastustuksella ei vaikutusta! ■

Anu Mikkola

Lepakkoluola. Kuva: Maria Ylikoski, 1999. Helsingin kaupunginmuseo.

Lepakkoluolan esittely

Teksti: Anu Mikkola

**Kuva: Maria Ylikoski, 1999.
Helsingin kaupunginmuseo.**

Se (Lepakkoluola) oli rakennus, johon oli aluksi varastoitu maaleja. Siitä tuli 1967 asunnottomien miesalkoholistien yömaja Helsingissä. Yömaja siirtyi 1970-luvulla uusiin tiloihin.

Nuoret valtasivat mainitun rakennuksen 1979 ja nimesivät rakennuksen Lepakkoluolaksi. Siellä toimi muun muassa vuodesta 1985 ensimmäinen Helsingin Radio-Cityn radiostudio. Lepakkoluolaan kunnostettiin myös bändiharjoitustiloja lukuisille bändeille,

joista mainittakoon Pelle Miljoona, Linnunlaulu ja kansainvälisesti tunnettu Hanoi Rocks, sekä muita pienempiä kotimaisia bändejä. Lepakkoluolassa järjestettiin myös konsertteja ja yli yön kestäviä tanssibileitä. Lepakkoluola oli näkyvä vaihtoehdoisen musiikin ja nuorisokulttuurin tyyssija.

Vaihtoehdoisen nuorison vastustuksesta huolimatta Lepakkoluolan toiminta loppui väkivaltaisesti. Vuonna 1999 raivaustraktorit pistivät rakennuksen maan tasalle ja siihen päättyi Lepakkoluolan värikäs vaihtoehtoinen elämä. ■

Sarjakuva

AW för **Ledarhundar** av Anders Parsmo

Kuva 1: Koira miettii: "Mahtavaa, että opaskoirakoulutukseen on saatu tulkkaus..."

Kuva 2: Koira: "VOFF VAFF VAFF!!!"

Tulkki: "Koira sanoo, että sitä väsyttää ja että se haluaa glögiä!"

Sarjakuvan taiteilija: **Anders Parsmo**. Sarjakuva ilmestyi Ruotsin kuurosokeiden lehdessä "Kontakt". ■

Parakeilacup jatkuu Hämeenlinnassa

Parakeilacup-kausi jatkuu lauantaina 16.3. Hämeenlinnassa seitsemännen osakilpailun merkeissä. Kuurosokeat Keilailijat (KSK) -kerhon edustajat eivät tällä kertaa yltäneet mitalisijoille. Seuraavassa ovat heidän sijoituksensa luokittain, pisteet ovat suluissa.

B-luokassa Esko Jäntti oli kahdeksas (839). Hän sai yhtä paljon pisteitä kuin Esa Martikainen, mutta Jäntin viimeinen sarja oli parempi (168-155).

Jaakko Evonen oli kymmenes (831), Sari Isaksson 12:s (813) ja Martti Avila viimeinen eli 16:s (771).

E-luokassa Paula Valminen oli seitsemäs (386), Kerstin Maksimainen kahdeksas (342), Sinikka Hautalahti yhdeksäs (259) ja Petri Kyrölahti viimeinen eli kymmenes (247).

Seuraavaksi käydään SM-joukkuekilpailut lauantaina 20.4. Oulussa ■

Kai Leinosen kiitokset

Suomen tasavallan presidentti Sauli Niinistö myönsi minulle viime vuonna Suomen Leijonan ansioristin tekemästäni työstä kuurosokeiden hyväksi. Arvostan tätä tunnustusta suuresti.

Kiitän myös jokaista kuurosokeaa ja kuulonäkövammaista, jonka olen saanut kohdata elämäni aikana. Olette antaneet minulle paljon. Lämmin suuri kiitos!

Kiitos arvokkaasta juhlatilaisuudesta!

Menestystä yhdistyksen tulevaisuuteen ja hyvää kevään odotusta.

Lämpimin ajatuksin **Kai Leinonen** ■

Kai Leinonen. Kuva: Jaakko Evonen

Viittomakielinen syli - väitöskirjan koskettavat sanat

Teksti ja kuva: Riitta Lahtinen

Väitöstutkija **Minna Rantapää** aloitti ja lopetti väitöskirjansa tarkistuksen Helsingin yliopistolla 8.3.2024 sanoilla: "Olen onnekas, kun synnyin viittomakieliseen syliin ja toivon, että muistisairailta on mahdollisuus kokea viittomakielinen syli." Erittäin vahva kokemuksellinen ote näkyy väitöskirjatyön tekemisessä ja sen se lopulta osoitti.

Rantapää selvitti väitöskirjassaan, miten kuurojen ihmisten vuorovaikutus muuttuu muistisairauden myötä sekä millaista tukea läheiset ja hoitajat tarvitsevat. Rantapää on työskennellyt useita vuosia sairaanhoitajana kuurojen muistisairaiden ihmisten parissa.

Hänen tutkimuksensa on ensimmäinen tutkimus aiheesta Suomessa, ja yleensä maailmalla. Suomessa on noin 3000–5000 kuuroa ihmistä, joista 150–250:llä arvioidaan olevan muistisairaus.

Parituntinen väittely sujui dosentti **Laura Kannon** kanssa mielenkiintoisesti. Rantapää selvitti mm. miten dementoituneiden kuurojen viittomakielissä havaitaan kielellisiä muutoksia. Muutokset ovat hyvin samankaltaisia

kuulevien puheen käyttämisessä. Hoitajat ja läheiset huomaavat, miten viittomien tuottaminen on epäselvää ja kuinka vääriä viittomia käytetään väärissä asiayhteydessä. Yksi huomio oli, että osa viittomakielistä pyrki kommunikoimaan puheella kuulevien kanssa. Toisaalta kuurot ottivat käyttöön myös vanhoja viittomia ja sormiaakkosia. Näitä oli hoitajien vaikea ymmärtää. Tämä oli etenkin hankalaa, jos he eivät ole kasvaneet viittomakielisessä ympäristössä.

Toinen tutkimuksen alue oli, miten voitaisiin tukea viittomakielisen muistisairaahan henkilön omaisia, lapsia ja hoitajia. Väittelijä toi esille tärkeimpiä ratkaisuja, kuten muistisairaahan henkilön kielen ja historian tuntemisen sekä vuorovaikutuksellisten ja kielellisten keinojen löytymisen.

Loppulausunnossaan dosentti Kanto toi esille, että Rantapään tutkimus on tärkeä yhteiskunnallisesti. Kieli ja vuorovaikutus ovat keskeisessä osassa muistisairaahan hoidossa, ja siksi kuuroille viittomakielisille on tärkeää päästä asumaan ja hoitoon viittomakieliseen ympäristöön.

Väitös pohjautuu ajatukseen, miten tunnistaa tekijöitä, joilla voidaan tukea vuorovaikutusta. Väittelijä esitti kuvien käytön yhtenä viittomakielen kanssa toimivana tekijänä. Itse jäin kaipaamaan ratkaisuja, kun visuaalinen viittomakieli ei enää toimi. Olisiko mm. taktiililla viittomisella mahdollisuus toimia, herättää toinen liikkeen avulla kielen maailmaan? Hyvä on muistaa,

että muistiongelmallisilla viittomakielellä on mahdollisuus saada muistitestit viittomakielellä.

Rantapään väitös on englanninkielinen: *Supportive strategies used by family members and formal caregivers in social interaction with deaf people with dementia.* ■

Väitöstutkija Minna Rantapää väitöstilaisuudessa.

Puheenjohtajan palsta

Tässä alkuvuoden aikana on ollut aikaa miettiä laajemmin yhdistyksen asioita, kehittämistä ja ehkä jossain määrin tulevaisuuttakin. Tammikuussa tapahtuneen tapaturmani seurauksena on liikkumiseni jäänyt vähäiseksi. Siksi aikani on kulunut osittain tietokoneen ääressä, toisaalla sängyssä jalka kohoasennossa. Useita viikkoja elämäni ja kulkeminen oli sidottu pyörätuoliin. Opaskoirani Laikakin on ollut ihmeissään, kun emme ole lähteneet pitkille lenkeille!

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous järjestetään 4.5. Kuurosokeiden Toimintakeskuksella. Asialistalla

ovat normaalit päätökset eli vuoden 2023 toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen sekä vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle.

Heti kokouksen jälkeen aloitetaan jo seuraavan vuoden suunnitelmien valmistelu. Hallitus perusti sääntöjen muutostyöryhmän, jonka tehtävänä on tehdä tarvittavat muutokset ja tarkistukset sääntöihin. Ne tuodaan syyskokoukseen käsittelyyn. Sitä ennen luonnos käy Näkövammaisten liiton hallituksessa.

Tässä pitkin viime vuotta on kuulunut jäsenistön suunnalta viestiä, että yhdistys on keskittynyt etupäässä Tampereen alueella olevaan toimintaan ja muut alueet ovat jääneet unohduksiin. Tähän on syynsä; Tampere on yhdistyksen kotipaikka ja Kuurosokeiden Toimintakeskus on keskittänyt paljon palveluita täällä asuviin ja lähialueille.

Olen myös kuullut huolta jäsenistöltä ja asiakkailta, että aluetoiminta on unohtunut eikä sille ole luotu suunnitelmia. Vaikeinta on tässä tietysti se, että palveluasiantuntijoita on rajallinen määrä (kuusi työntekijää, joista yksi lasten sekä nuorten ja syntymästään kuulonäkövammaisten monitarpeisten asiantuntija). Huoli näkyy ehkä juuri niillä alueilla, joilla työntekijöillä on pitkät välimatkat asiakkaiden luokse.

Olen pyytänyt järjestöpäällikköä kertomaan, miten jäsenistö ja asiakasmäärät jakautuvat eri alueilla palveluasiantuntijoittain ja kuinka toiminta on nyt järjestelty. Miten voisimme vahvistaa palveluita ja avunsaamista? Tätä asiaa tulee tarkastella ja etsiä palveluiden saamista tukevia käytänteitä. Tärkeintä olisi kuulla myös työntekijöiden näkemyksiä. Asiaa pitääkin viedä seuraavien vuosien suunnitelmiin.

Yhdistykseen tulisi mielestäni laatia myös kommunikaatiosuunnitelma, jolla edistettäisiin tämän tärkeän palvelun saatavuutta jäsenistölle ja asiakkaille. Myös tulisi huomioida esimerkiksi sidosryhmien, oppilaitosten ja hyvinvointialueiden rooli. Olisi oltava selkeä tavoite, kuinka voisimme tulevaisuudessa myydä kommunikaatiopalveluita. Uskon, että voimme viedä tätä tärkeää toimintaa eteenpäin, kun käymme siitä yhteistä keskustelua.

Mainitsin jo aiemmin tällä palstalla, että kerhotoimintaa tulisi saada myös "reuna-alueille", kuten esimerkiksi Kuopioon ja Varkauteen. Yhdistyksessä on vielä aika iso joukko jäseniä/asiakkaita ilman paikallista vertaistukea. Tähän liittyy vielä haasteita, mutta yhdessä pystymme ratkomaan asiat! Iloitsisin, jos vielä joskus saisimme testamentin, jonka turvin voisimme toteuttaa tätä tärkeintä jäsenlähtöistä palvelua paremmin ja monipuolisesti!

Iloitsen, että olemme saaneet yhteistyön käyntiin Viron kuurosokeiden kanssa. Seuraavana vuorossa ovat Latvia ja Liettua! Syksyllä toteutuu Baltian konferenssi, jossa olemme mukana heidän ja Ruotsin kanssa!

Keväisin tervehdyksin

puheenjohtaja **Timo Lehtonen** ■

Kolumni: Mukana jääraveissa

Jyväskylässä oli 8.–10.3. SM-viikonloppu, jolloin kilpailtiin 18 eri lajissa. Itse menin katsomaan historian ensimmäisiä jääravien SM-kilpailuja.

Jyväsjärven jäälle oli tehty pitkä suora, jossa ravit käytiin 400 metrin matkalla. Tosin pienemmällä poneilla matka oli 250 metriä. Koska ravit olivat jäällä, oli hevosilla ja poneilla tietysti nastakengät.

Pilvinen nollakeli houkutteli paikalle noin 5000 henkeä. Aluksi ravattiin Monté-lähdöt. Se on raviratsastusta, jossa hevosen pitää askeltaa ravilla, laukata ei saa. Se on varsin hauskan näköistä, mutta varmasti vaativaa.

Itse seurasin tapahtumaa hieman kauempaa rantaraitilta, sillä sieltä sai hyvän yleisnäkymän ja kuulutuskin kuului hyvin. Koska asun lähellä Jyväsjärveä, päätin kuitenkin seurata loppuosan raveista televisiosta. Sieltä näki hyvää lähikuvaa, kun taas luonnossa hahmotti hyvin kokonaisuuden.

Oli hauska huomata, että vanhoja tuttuja raviharrastajia ja ammattilaisia on vieläkin mukana. Tein 1990–2002 välisenä aikana Jyväskylässä paikallistelevision Ravirattaat-ohjelmaa. Kävin toimittajan kanssa ravitalleilla tekemässä haastatteluja hevosten kasvattajien, valmentajien ja ohjastajien kanssa. Joskus myös

yhteistyökumppaneiden luona käytiin kyselemässä, mistä kiinnostus raviurheiluun juontaa. Toimin ohjelman tuottajana, kuvaajana sekä editoijana eli leikkaajana. Myös Killerin raviradalla kuvasin usean vuoden ravivihjeitä raviyleisölle. Siinä hommassa oppi tuntemaan niin hevosia kuin ihmisiä niiden taustalla.

Yksi parhaista muistoistani on, kun olin Korpilahdella kuvaamassa Wild Indian -rotuista hevosta, "Inkkaria", kotioiloissaan laitumella. Kun olimme saaneet materiaalit kuvattua, jäin laitumen viereen hevosen valmentajan kanssa juttelemaan. Inkkari hiipi taakseeni, otti hampaillaan olkapäästäni

kiinni ja pyöräytti minut ympäri. Se oli varmaan mustasukkainen, kun en enää huomioinut sitä.

Samalla viikolla Killerin raveissa kävin tallialueella moikkaamassa Inkkaria. Sanoin sille, että olen maaliviivalla kuvaamassa, yritä siis voittaa.

Loppusuoran auetessa Inkkari oli kolmantena, mutta sitten se teki melkoisen kirin. Vähän ennen maaliviivaa se nosti päänsä ylös, katsoi kohti kameraa ja voitti lähdön! Kannattaa siis puhua myös hevosille.

Esko-setä

Kirjoittaja seuraa monipuolisesti eri urheilulajeja ■

***Jääravit 2024, Hippos. Mitt Hjärtas Tango, jota ohjastaa Pekka Vehviläinen.
Kuvaaja: Maisa Hyttinen***

Kuurojen kulttuuripäivät Helsingissä

Suomen suurin viittomakielinen kulttuuritapahtuma, kuurojen valtakunnalliset kulttuuripäivät, toteutuu tällä kertaa Helsingissä 10.–12.5.2024. Päätapahumapaikkana on lauantaina Tanssin talo Kaapelitehtaan yhteydessä, Helsingin Ruoholahdessa.

Kulttuuripäivät kutsuu Kuurojen yhdistyksiä, kouluja, kuuroja, huonokuloisia ja kuulevia, ensi- ja äidinkieltään viittomakielisiä osallistumaan tapahtumaan kilpailijoina eri taidelajeissa, kuten lavaesitys-, kuvataide-, käsityö- ja valokuvaustaide-sarjoissa.

Järjestyksessä 32. kuurojen valtakunnalliset kulttuuripäivät ovat samalla järjestöjen ja erilaisten tahojen verkostoitumistapahtuma, sekä ajankohtaisten aiheiden keskustelupaikka. Tapahtuma houkuttelee runsaasti kävijöitä.

Kulttuuripäivät on ikärajan tapahtuma. Kaikenikäiset kuurot, huonokuloiset ja kuulevat ovat tervetulleita mukaan, sillä tapahtuma tulkaantaa myös puheelle. Tapahtumapaikat Tanssin talo ja Kaapelitehdas ovat esteettömiä.

Ohjelma alkaa perjantaina viittomakielisellä perhekerholla ja illalla on tietokilpailu. Varsinainen kulttuuripäivä on lauantai, jolloin ohjelmaa on iltaan asti. Sunnuntaina on retkipäivä, jolloin järjestetään viittomakielisiä opastettuja taide- ja historiakerroksia.

Lisätiedot ohjelmasta Kuurojen Liiton verkkosivuilla: <https://kuurojenliitto.fi/kulttuuripaivat/>

Kulttuuripäiville haetaan myös vapaaehtoisia. Ilmoittaudu sähköpostilla: vaparit2024@hky.fi ■

Kaapelitehdas ja Tanssin talo. Kuva: Hannu Rytky

Tuntosarvi 50 vuotta

Kuulonäkövammaisten lehti ilmestyi vuosina 1974–1980. Silloin päätoimittajina olivat **Inger Lindgren, Kaija Salekari** ja **Ulla Kiikka**.

Lehdessä oli mm. keskustelua lehden tekstin koosta, matkakertomuksia, uutisia, muiden yhdistysten uutisia, asiaa eduskuntavaaleista ja ruokavihjeitä. Lehti ilmestyi alkuaikana neljä kertaa vuoden aikana ja siinä oli noin 10 sivua. Mutta jo vuonna 1978 lehdestä tuli 12 numeroa.

Tuntosarven julkaisuun tarvittavat varat lahjoitti Lions-piiri 107 N. Julkaisija oli Näkövammaisten Keskusliitto.

Vuonna 1980 päätoimittajaksi tuli **Pirjo Rissanen**. Lehdessä oli aikaisemmin julistettu nimikilpailu. Lehden nimeksi tuli Tuntosarvi. Päätoimittaja kirjoitti nimen valinnasta Tuntosarvi-lehdessä 11/1980 seuraavasti:

"Päätoimittajan kynästä

Kädessäsi on parhaillaan Kuulonäkövammaisten lehti, jonka nimi on Tuntosarvi. Nimiehdotuksen teki kuurosokea Seija Kallio. Nimen valinta oli vaikea. Mikä olisi sopiva nimi, mutta ei leimaava nimi? Mitä enemmän ajatelimme sanaa tuntosarvi, sen paremmalta se alkoi tuntua. Kuurosokeat keskustelevat kosketuksen kautta. toisin sanoen käyttävät tuntoaistia.

Tämä maailma taas pullistelee tietoa. Tuntosarvi välittää vain pienen osan tiedon paljoudesta. Olin hyvin tyytyväinen nimeen kunnes sain yhdeltä kuurosokealta kirjeen. Kirjeessä sanottiin että tuntosarvi on epäsiveellinen nimi. Sarvi taas tarkoittaa pirua ja saatanaa. Tuli oikein paha mieli. Toisaalta tämä on taas yksi osoitus siitä kuinka eri tavalla me käsitämme asioita. Leikitäänpä pientä ajatusleikkiä. Kuinka viitotaan lehmä. No sarvipäähän lehmä on, mutta ei kuitenkaan paholainen. Intiassa lehmä on jopa pyhä eläin. Miten viitot hirvi. Sarvet viitotaan hirvellekin. Hirvikään ei ole paholainen vaan metsien kuningas. Kissalla taas viikset ovat kissan tuntosarvet. Luojan luoma on sarvijaakkokin. Mitä tarkoittaa kun lehden nimi on Tuntosarvi. Se tarkoittaa jonkunlaista antennia, tuntumaa kuulevien maailmaan. Ehkä kaikki eivät pidä tästä nimestä. Nimeen ei kuitenkaan liity mitään siveetöntä tai saatanoita. Toivon, että ajattelette mitä kaunista tässä nimessä voisi olla. Teillä on kesä aikaa sulatella ja tutustua lehteen sen uudessa asussa. Seuraava lehti ilmestyy elokuussa. Lämmintä ja tapahtumarikasta kesää teille kaikille.

Pirjo."

Lehemme Tuntosarvi on nykyään tavaramerkki ja suojattu nimi. ■

Kuurosokeiden kerhot

Lahti

Kerho kokoontuu ke 10.4. klo 10–13 osoitteessa Puistokatu 9, Lahti. Vieraaksi saapuu yhdistyksen kurssi-suunnittelija Sanna Säämäki.

Ilmoittautuminen ma 8.4. mennessä Annille: annivirtalaakso@hotmail.com tai 040 723 60 35.

Ei yleistulkkausta, tilaa tulkkisi ajoissa.

Satakunta

Huom! Vesiputkikorjaus on saatu valmiiksi. Kerhot jälleen tutussa paikassa: Näkövammaisten toimitilat, Otavankatu 4 C 49, Pori.

Ajankohdat:

10.4. klo 12–15. Apteekkari Tuija Hämmäläinen kertoo lääkkeistä, niiden oikeasta käytöstä ja apteekin tuotteista. Kahvitarjoilu.

7.5. klo 12–15. Vieraana Satasairaalan kuurosokeiden kuntoutusohjaaja Anne Laiho. Kahvitarjoilu.

19.6. klo 12–20. Kuurosokeiden Toimintakeskuksen 40-vuotisjuhlat ja kansainvälinen kuurosokeiden päivä. Lähtö Ulvilan "vanhasta paikasta" klo

11.45 ja Porin linja-autoasemalta klo 12. Paluu Poriin klo 20. Varatkaa tulkit ajoissa.

Tervetuloa! Lisätiedot Sainilta: puhelin 0400 532 413 tai saini.lepisto@gmail.com.

Tampere

Kerho kokoontuu tiistaina 30.4. klo 13:00–15:30 Tampereen keskustorilla.

Kerho tekee retken keskustorin vapputorille. Kokoontuminen ja lähtö Ristontalon edestä klo 13:00. Retken vetäjänä toimii Aarne Pirkola. Matkustamme ratikalla Hervannasta keskustorille. Kukin ostaa itse oman lipun. Nautimme vapputunnelmasta yhdessä. Perinteisellä vapputorilla voit ostaa kahvia, munkkeja, muita herkkuja ja vappu-aiheisia tuotteita. Klo 15:30 vappuretki päättyy keskustorilla. Sen jälkeen voit joko lähteä kotiin tai jäädä keskustaan.

Vappuretkellä ei ole yleistulkkia. Tilaa oma tulkki mukaan tarvittaessa.

Tervetuloa!

Kerho kokoontuu ti 28.5. klo 13–15.30 VTS Ristontalon Monitoimitilassa. Osoite: Valtaraitti 9, Tampere

Kerhoon tulee vieraaksi Raili Ojala-Signell. Hänen elämänsä on kulunut kuurojen parissa tulkkina ja

tiedottajana. Hän on matkustanut ympäri maailmaa. Railin tärkeitä ihmisiä ovat Aune Kulmala (Ihalainen) ja Liisa Kauppinen. Tervetuloa kuulemaan tarinoita ja keskustelemaan!

Kahvia ja pullaa on saatavilla kioskista omakustanteisesti. Paikalla ei ole yleistulkkia, tilaa tarvittaessa oma tulkki. Induktiosilmukka.

Tervetuloa!

Turku

Kerhotapaaminen ke 27.3. klo 12 alkaen. Paikka: Varsinais-Suomen Näkövammaiset ry:n kerhotilat, Läntinen Pitkäkatu 37, Turku

Vieraana viittomakielinen tulkki Mari Virtanen. Hän kertoo meille työstään. Lisäksi toukokuun kauppatoriretken ja kesäkuun Tampereen reissun suunnittelua.

Jos tarvitset tulkin tai avustajan, varaathan sen itse. Kahvitarjoilu 1 e. Ilmoittautumiset 25.3. mennessä.

Kerhotapaaminen to 30.5 klo 12 alkaen. Tutustumme Turun uusittuun kauppatoriin. Tapaaminen Kauppiaaskadun ja Eerikinkadun kulmassa (takasiasema ja ravintola Agnes). Omakustanteinen kahvi tai lounas. Mahdollisuus ostoksille torilla. Tilaathan tulkin tai avustajan itse.

Avoimet ovet ke 19.6. Kuurosokeiden Toimintakeskuksella, Tampereella. Lisätiedot myöhemmin. Jokainen varaa junalippunsa itse palveluvaunusta. Otathan oman avustajasi mukaan matkalle.

Elokuun kerhotapaaminen Turun Kuurojen yhdistyksen kesäpaikassa Merimajalla. Osoite: Kesäniementie 40 Turku. Vietetään muutama tunti ulkoillen ja paikkaan tutustuen. Kahvi-hetki.

Ilmoittautumiset ja kyselyt Maritalle: puh. 040 513 8817, vainmari@gmail.com

Uusimaa

Aika ja paikka: ke 10.4. klo 13.30–16.30. Helsingin Kuuloyhdistys, Helkan Tupa, Haagan urheilutie 12, Helsinki.

Vieraana HUS:n kuulonäkövammaisten kuntoutusohjaaja Niina Hänninen. Hän kertoo HUS:n silmätautien kuntoutuspoliklinikan ja kuulokeskuksen palveluista kuulonäkövammaisille

Tilaa tarvittaessa oma tulkki. Tarjolla kahvia/teetä ja pientä purtavaa. Varaa 2 e kahvirahaa.

Ilmoittautumiset ma 8.4. mennessä: martti.avila@kolumbus.fi tai tekstiviestit/puhelin 040 7575 179.

Tervetuloa!

Kauneuspäivä Uudenmaan kerhossa

Aika ja paikka: ke 15.5. klo 10–16. Helsingin Kuuloyhdistyksen Helkan tupa. Haagan Urheilutie 12, Helsinki.

Näillä näkymin mukana on kaksi jalakahoitajaa, kampaaja ja kosmetologi. Lisäksi "hierontamaistiaisia". Jos et halua niihin, voit tulla mukaan muuten vaan viettämään aikaa ja tapaamaan tuttuja. Tarjolla kahvia, teetä sekä pientä suolaista/makeaa.

Hinnat:

Hiusten leikkaus miehet 18 e, naiset 27 e (sis. viimeistelyn), hiusten mallin muutos leikkauksen yhteydessä 5–10 e/lisä, kulmien värjäys ja muotoilu 18 e sekä ripsien värjäys 14 e. Jalkahoito noin 40 e. "Hierontamaistiaiset" 5–15 e. Huom! Kosmetologin hoidot ja hinnat tarkentuvat myöhemmin. Muutkin hinnat voivat muuttua, tiedot sähköpostilla.

Kerro toiveesi hoidoista sähköpostilla tai soittamalla Jaanalle 18.4. mennessä. Kerro myös, jos pääset hoitoihin esim. vain aamu- tai iltapäivällä (vaikapa töiden tai muun esteen vuoksi). Listaa toiveesi tärkeysjärjestykseen. Ykköstoive pyritään toteuttamaan kaikille ja muut toiveet mahdollisuuksien mukaan. "Hierontamaistiaisiin" ei tarvitse ilmoittautua.

Yhteystiedot: Jaana Marttila, jmarttila66@gmail.com, puh. 045 677 2506.

Näkemisiin toukokuussa!

Jutaajat

Aika ja paikka: 5.–8.9. (to–su) Kirjakalan ruukkikylä, Teijon kansallispuisto, Hamarijärventie 62. Salo.

Retki suuntautuu Varsinais-Suomeen! Olemme varanneet käyttöömmme Potalon, Hamarijärven rannassa. Kansallispuiston reitit lähtevät pihasta.

Talossa 3 kpl 2hh jaetulla kylppärillä, 1 kpl 2hh omalla kylppärillä, yläkerrassa 2 kpl 4hh. Iso varusteltu keittiö, rantasauna ja nuotiopaikka. Petivaatteet ja pyyhkeet sekä loppusiivous kuuluvat hintaan, tiskit hoidettava itse. Keittiössä astianpesukone. Lähimpään kauppaan 4 km. Bussit Salosta Teijoon.

Maksimiosallistujamäärä 10 henkilöä. Tulkeille ei järjestetä erikseen majoitusta.

Majoituspaikan vuokraa katetaan kerhoavustuksella, ylimenevä osa peritään osallistujilta. Hintaesimerkki: Jos kahdeksan osallistujaa, hinta 69 e/henkilö. Yhdistys laskuttaa osallistumismaksun ilmoittautuneilta toukokuussa.

Sitovat ilmoittautumiset 10.5. mennessä: milla.lindh@kuurosokeat.fi.

ICT-koulutus

Järjestämme Teemapäivät lähiopetuksena asiakkaiden toivomista aiheista Kuurosokeiden Toimintakeskuksella. Osoite Virtainpolku 4, Tampere.

Teemapäivät soveltuvat sekä viittomakielisille että puheella kommunikoiville henkilöille. Viittomakielisillä oppilailta on oltava oma tulkki. Oppilaat voivat osallistua yhteen tai useampaan päivään. Päivien aikana on aikaa oppilaiden kysymyksille.

ICT-koulutus korvaa oppilaille matkat yleisillä kulkuneuvoilla kotoa Toimintakeskukselle ja takaisin. Opetus, materiaali ja ruokailut ovat oppilaille maksuttomia.

Toukokuun Teemapäivät

Maanantai 6.5. klo 9–16

Somepäivä: Facebook, Messenger ja Instagram. Tutustumme erilaisiin sosiaalisen median palveluihin. Facebookissa pidetään yhteyttä kavereihin, vaihdetaan ajatuksia ja ollaan mukana muiden elämässä, Messenger on yksityisviestien lähettämiseen tarkoitettu media. Instagram on palvelu kuvien ja videoiden jakamiseen.

Tiistai 7.5. klo 9–16

Tiedonhakua ja tietoturva. Päivän aikana harjoitteleminen tiedonhakua

internetistä näppäinkomennoilla, keskustelemme tiedon luotettavuudesta ja harjoitteleminen turvallista tiedonhakua.

Keskiviikko 8.5. klo 9–16

Pelipäivä. Tutustumme perinteisiin peleihin, kuten esim. pasianssiin, mahjongiin ja vapaakenttään sekä muutama uudempaan ajanvietepeliin.

Ilmoittaudu viimeistään 26.4. mennessä: ict-koulutus@kuurosokeat.fi

Kesäkuun Teemapäivät

Tiistai 4.6. klo 9–16

Kuvankäsittelyn perusteet Paint.NET -ohjelmalla. Käymme läpi seuraavia asioita: kuvan rajaus ja koon muuttaminen, tekstin lisääminen kuvaan, kirkkauden ja värien säätö, tehosteet, kuvien kopiointi muistitikulle.

Keskiviikko 5.6. klo 9–16

Tekstinkäsittelyn perusteet. Voit valita ohjelmaksi WordPadin, LibreOffice Writerin tai Microsoft Office Wordin.

Torstai 6.6. klo 9–16

Kansioiden ja tiedostojen järjestely. Harjoitteleminen tietokoneen kansioiden järjestelyä, kansioiden ja tiedostojen nimeämistä, sekä kansioiden sisällä liikkumista.

Ilmoittaudu viimeistään 24.5. mennessä: ict-koulutus@kuurosokeat.fi

Kurssit

Kaikilla aisteilla

Aika ja paikka: tiistai–perjantai 21.–24.5. Kuurosokeiden Toimintakeskus, Tampere

Kohderyhmä: Aikuiset kuulonäkövammaiset ja kuurosokeat henkilöt

Tavoite ja sisältö: Opitaan hyödyntämään kokonaisvaltaisesti omia aisteja arjen eri toiminnoissa. Harjoitellaan esim. käsillä hahmottamista, maku- ja hajuaistin hyödyntämistä sekä apuvälineiden käyttämistä mm. liikkuessa.

Hakuaika päättyy tiistaina 16.4.

Perhekurssi

Aika ja paikka: tiistai–perjantai 4.–7.6. Kiipula, Turenki

Kohderyhmä: Kurssille otetaan 6–8 perhettä, joista vähintään toinen vanhemmista on kuurosokea tai kuulonäkövammaisen ja lapset ovat alle 18-vuotiaita.

Tavoite ja sisältö: Kurssi tarjoaa perheille mahdollisuuden keskustella vertaisryhmissä arjen selviytymisestä. Asiantuntijatietoa näkemisestä ja kuulemisesta, erilaisista tukipalveluista ja

perheen hyvinvoinnista. Lapsille toiminnallista ohjelmaa.

Hakuaika päättyy tiistaina 23.4.

Liikuntaleiri

Aika ja paikka: maanantai–keskiviikko 24.–26.6. Kuortaneen Urheiluopisto, Kuortane

Kohderyhmä: kaikki kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset henkilöt

Tavoite ja sisältö: Kokeillaan erilaisia liikuntavaihtoehtoja turvallisesti ja ohjatusti. Madalletaan kynnystä liikunnan aloittamiseen ja helpotetaan itselle sopivan lajin löytymistä. Painopisteenä leirillä on yleisurheilu.

Hakuaika päättyy tiistaina 7.5.

Naisten kurssi

Aika ja paikka: tiistai–perjantai 27.–30.8. Peurunka, Laukaa

Kohderyhmä: 18–65-vuotiaat kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset naiset

Tavoite ja sisältö: Kurssilla käsitellään kuulonäkövammaisen vaikutuksia arjessa jaksamiseen. Kurssin aiheina on levon, liikunnan ja toiminnan tasapainoa

naisen elämässä. Tavoitteena on voimavarojen ja itsetunnon vahvistuminen.

Hakuaika päättyy tiistaina 11.6.

Kursseille ja tapahtumiin haetaan sähköisen linkin kautta yhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa: www.kuurosokeat.fi/kurssit. Vaihtoehtoisesti voi hakea paperilomakkeella, joka lähetetään osoitteeseen Suomen Kuurosokeat ry, Sanna Säämäki, Insinöörinkatu 10, 33720 Tampere.

Lisätiedot: www.kuurosokeat.fi/kurssit tai kurssisuunnittelija Sanna Säämäki, 044 491 6495, sanna.saamaki@kuurosokeat.fi.

Hyvinvointiloma

Teema: Yhdessä enemmän

Ajankohta: 2.–7.9.

Kohde: Loma- ja kurssikeskus Koivupuisto

Kohderyhmä: Kuurosokeat ja kuulonäkövammaiset aikuiset.

Ryhmän koko: noin 20 henkilöä

Loman hakuaika: 4.4.–4.6.

Loman omavastuuosuus: 100 € / hlö / 5 vrk

Tuettu loma sisältää majoituksen jätussa kahden hengen huoneessa,

täysihoidon, ruokailut ja ohjattuun ohjelmaan osallistumisen.

Tuetut lomat ovat tarkoitettuja pienituloisille henkilöille, joilla ei muuten ole mahdollisuutta järjestää itselleen kodin ulkopuolista lomaa.

Lomalle hakeminen

Jokainen tuetulle lomalle hakeva henkilö lähettää oman hakemuksensa. Se tehdään sähköisellä lomakkeella.

Jos tarvitset apua lomalle hakemisessa, ota yhteyttä palveluasiantuntijaan.

Huomioitahan, että loma näkyy sähköisessä haussa vain hakuaikana.

Hyvinvointilomat ry käsittelee hakemukset ja tekee lomapäätökset viimeistään noin kolme viikkoa ennen loman alkua.

Lomalle valituille lähetetään kutsukirje ja lasku.

Hyvinvointiloman <https://hyvinvointilomat.fi/> kuurosokeille ja kuulonäkövammaisille tarjoaa

Seuraava Tuntosarvi ilmestyy viikolla 23/2024. Aineisto pyydetään toimittamaan toimitukseen 13.5. mennessä.

Haluatko tukea toimintaamme?

- tule mukaan vapaaehtoistoimintaan
- tee kertalahjoitus
- tee testamenttilahjoitus
- tee merkkipäivälahjoitus
- tee säännöllinen kuukausilahjoitus

Tili: FI56 5541 2820 0125 82, OKOYFIHH

MobilePay numero 38111

Rahankeräyslupa: RA/2021/1740 on voimassa 1.1.2022 alkaen toistaiseksi koko Suomen alueella Ahvenanmaata lukuun ottamatta.

Kysy lisätietoja Janikalta: janika.lanne@kuurosokeat.fi tai 040 651 2511

